

Oponentský posudek na bakalářskou práci Evy Hájkové
Využití artefiletiky v komunikaci s dítětem s postižením

Autorka uvedené práce si na základě svých předchozích praktických zkušeností a osobního zájmu předsevzala ověřit možnosti komunikace s postiženým dítětem metodami artefiletiky a arteterapie. Zpracovaný projekt má teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka předně zabývá určením oboru artefiletiky a arteterapie a dále se věnuje především otázkám tvořivosti a komunikace, přičemž vždy zohledňuje jejich teologický a psychologický aspekt. Praktická část sestává z dokumentace a kazuistiky. Práce splňuje předepsaný rozsah a zpracování. Je doplněna videozáznamem ze skupinových setkání a obrazovou přílohou.

Hodnocení práce:

1. Již v *Úvodu* (str. 10) je formulován záměr spojit otázku komunikace s výtvarnými prostředky artefiletiky. Vzhledem k tomu, že v práci jde o využití artefiletiky v komunikaci (viz dokonce název práce), očekávala bych, že v podkapitole *1.3.6 Reflexe a dialog v artefiletice* kapitoly *Komunikace* (str. 36 n.) bude autorka věnovat více pozornosti reflektivnímu dialogu a nezůstane jen u obecného konstatování jeho důležitosti. Téma reflektivního dialogu, tak jak je tohoto termínu užíváno v artefiletice, by si v teoretické části zasloužilo bližší rozpracování.
2. Na druhé straně oceňuji, především na základě všech videozáznamů, reflexi zážitku tvorby a tvorby i s takto malými dětmi. Jako pedagog konstatuji, že práce splnila úlohu praxe během níž se studentka významně zdokonalila ve zvoleném oboru a propojila praktické dovednosti s teoretickým zázemím. Je patrné, že autorka vyšla spíše z praxe a z reálného dialogického vztahu s dítětem – Nelou, a že si v průběhu zpracování bakalářské práce osvojila příslušnou teorii a účelně ji použila k rozvinutí takto skutečně konkrétní práce s jedním klientem. Její osobní růst a připravenost pro podobnou práci je patrný z nepředpojatého přístupu ke skupině i jednotlivci. O tom svědčí i závěrečná sebereflexe studentky (str. 56).
3. Při zpracování a strukturaci praktické části považuji za důležitý způsob, jakým autorka formulovala projekt v návaznosti na Rámcově vzdělávací program a rozpracovala jej do tzv. myšlenkové mapy (str. 44).
4. Studentka si je vědoma dalších možných témat, které s prací souvisejí, avšak již přesahují bezprostřední rámec jejího zadání. Je z toho patrné vědomí možné návaznosti při dalším

studiu či praxi. Autorka se omezila jen na vybraná témata, související se záměrem práce, avšak prokázala znalost hlubších souvislostí a prostudovala veškerou u nás dostupnou literaturu z oblasti artefiletiky. I přes přednostně praktické zaměření, zpracovala autorka v teoretické části i nesnadné a stále diskutované téma vzájemného vztahu arteterapie a artefiletiky v jejich aplikovatelnosti.

Závěrem:

Největší zkušeností autorky byla, podle mého názoru, relevance teoretického doplňku konkrétního praktického zadání, kterému v případě zájmu o Nelu předcházela i konkrétní osobní vztah. Přesto si autorka ponechala přesvědčení, že samy kreativní procesy, o něž a o jejichž navození jde podle ní v artefiletice především a které souvisejí s takto konkrétními vztahy, teorie nenahradí, ba snad ani nevyjádří (str. 57). Autorka na závěr píše, že hodnotit celkově jednotlivá setkání by znamenalo jen „pasivně“ o nich hovořit, zatímco jejich obsah je vůči jejich recipientovi aktivní jen po bezprostředním shlédnutí obrazů. Částečně jsem si tuto „oživující“ působnost obrazů vyzkoušela sama na sobě. Tak jak já jsem přistoupila na autorčinu závěrečnou výzvu je takto na sebe nechat působit, ráda bych, aby se naopak studentka pokusila o jejich slovní shrnutí a celkové vyhodnocení všech patnácti setkání, a pokusila se tak aktivně se chopit podle ní jen pasivní možnosti se takto vyjádřit.

Přes všechny uvedené připomínky považuji práci za důkladně zpracovanou a mimořádně užitečnou. Navrhuji klasifikaci stupněm: výborně (A)

V Praze, dne 17. srpna 2008

Mgr. Gabriela Štajerová

